BUUGGA V

DHOWRIDDA XUQUUQDA IYO FAAFINTA

BAABKA I

DIIWAANGELIN

MADAXA I

DIIWAANGELINTA QORAALLADA HANTIDA MAGUURTOOYINKA

Qodobka 938aad

Dhammaan tasarufaadka dhisa, wareejiya ama wax ka beddela hantida ama xuquuqda kale ceyniga ah ee ku saabsan hantida maguurtooyinka, waa in lagu faafiyo diiwaangelin.

Qodobka 939aad

Waa in la diiwaangeliyo xataa qoraalada soo socda :

1. Xukunada, ama go'aannada Maxkamadaha ee kale oo dhisa, wareejiya ama wax ka beddela mid ka mid ah xuquuqda lagu tilmaamay qodobka 938.

2. Heshiisyada shirkadaha ee la isku siiyo manfacsiga (dheefsiga) maguurtooyinka waqti aan go'neyn, ama muddo ka sarreysa 9 sano.

3. Heshiisyada kirada maguurtooyinka ee muddadooda ka sarreysa 9 sano.

4. Diiwaangelinta dacwadaha ku saabsan xuquuqda lagu soo sheegay lambarada hore.

5. Dhammaan tasarufaadka sharci ahaan la amray in la diiwaangeliyo.

Qodobka 940aad

Yeelashada xuquuq cayni ah ee lagu leeyahay maguurtooyin ee ka dhalatay guur ama dhaxal waxaa loo diiwaangelinayaa si waafaqsan Xeerka Qoyska.

Qodobka 941aad

Diiwaangelintu waa caddeynta kaliya oo ansaxa ah, si loo yeesho xuquuqda ee ku tilmaaman qodobyada 938, iyo 939.

Tasarufaadka ku saabsan isla xuquuqdaas ee aan dhamneyn, laguna faafiyay diiwaangelin, saameynmeyso dadka kale xataa haddii lagu heshiiyey taariikh ka horeysa kuwa diiwaangashan.

Qodobka 942aad

Diiwaangelinada dambe ee tasaruf ku saabsan isla xaqaas; waxaa loo qaadanayaa sida ay u taxan yihiin.

Taxnaanta aan kala go'ayn ee diiwaangelinada dambe; kan lagu dambeeya ilaa kan asalka waa shardi lagama maarmaan u ah xoogooda.

Qodobka 943aad

Dacwadaha Maxkamadeed ee ku saabsan tasarufaadka ku tilmaaman qodobka 938, 939, 940 waa in la diiwaangeliyo qofka ku doodaaya garsooriddeeda.

Qodobka 944aad

Diiwaangelinta, waxa kaliya oo lagu sameyn karaa xukun, go'aan Maxkamadeed oo kale, qoraal rasmi ah ama qoraal gaar ahaaneed ee la sugay.

Qodobka 945aad

Dhinaca weydiisanaya diiwaangelinta waa inuu keenaa asalka ama nuqulka qoraalka ee la sugay, diiwaangeliyadu arjiyada Maxkamadeed, waxaa ku filan nuqul ay ku taal caddeynta gaarsiinta.

Qodobka 946aad

Waa inay wehliso qoraalka la doonayo in la diiwaangeliyo xusuus laba qoraal oo asal ah oo ay ku qoran yihiin :

1. Magacyada oo dhan iyo meesha ay deggan yihiin dhinacyada;

2. In la tilmaamo waxa la cuskanayo ee la doonayo in la diiwaangeliyo iyo taariikhdooda.

3. In la sheego sarkaalka guud ee qoray waxa la cuskanayo ama awoodda garsooreed ee ku dhawaaqday xukunka.

Qodobka 947aad

Diiwaangelintu waa in laga sameeyo Xafiiska buugaagga maguurtooyinka laga helo hantidaas.

Qodobka 948aad

Isla xafiiskaas waa in lagu kaydiyo waxa la euskanaayo ee ku xusan qodobka 945. Waxaa ku qoran xusuusta lagu tilmaamay qodobka 946, waa in lagu qoro buugaagga u gaarka ah, labada xusuus midkood waa in loo celiyo qofka weydiistay ayadoo la xusaayo diiwaangelinta la sameeyey.

Qodobka 949aad

Sarkaalka guud «Nootaayaha» qabtay ama sugay qoraalka la diiwaangelinayo waa inuu diiwaangelinta u sameeyo muddo aan dhaafsiisneyn 15 casho gudahood laga billaabo taariikhda qoraalka.

MADAXA II

FAAFINTA BUUGAGGA MAGUURTOOYINKA

Qodobka 950aad

Eegidda buugagga maguurtooyinka waa loo oggol yahay qof kasta oo weydiista.

Weydiisashadaas waxaa lagu bixin karaa nuqullada diiwaangelinta ama caddeymo muujinaya inaysan jirin, ayadoo loo eegayo maguurto la ogyahay.

MADAXA III

DIIWAANGELINTA QORALLADA

KU SAABSAN GUURTOOYINKA QAARKOOD

Qodobka 951aad

Waa in lagu faafiyo diiwaangelin, laguna qoro buugagga u gaarka ah, iyo qaababka ay dhigayaan sharciyada khaaska ah, qoraalada dhisa, wareejiya ama wax ka beddasha xuquuqda ku saabsan :

b. Maraakiib iyo sabeeyayaal;

t. Diyaaradaо;

j. Gawaari.

BAABKA II

DIIWAANGELINTA RAHANKA

MADAXXA I

QAABABKA DIIWAANGTLINTA CUSBOONEYNTA IYO TIRTIRIDDA RAHANKA

Qodobka 952aad

Rahanka waxaa lagu qoraa xafiiska buugagga maguurtooyinka meesha ay taal maguurtada. Rahanka waxay derejo qaadanaysaa laga billaabo taariikhda diiwaangelinteeda.

Qodobka 953aad

Si loo sameeyo diiwaangelinta weydiistaha waa inuu keeno waxa uu ku dhisaayo oo ay la socoto xusuus laba nuqul oo asal ah,kuna qoran yihiin :

1. Magacyada dhan iyo meesha ay deggan yihiin· deynsanaha iyo deynlaha.
2. In la sheego waxa loo cuskanayo (titolo) rahanka.
3. Tirada lacagta darteed loo sameynayo diiwaangelinta.
4. Dulsaarada iyo habka bixinta.
5. Muddada diiwaangelinta;
6. Sifada xoolaha u cusleyneyso rahanka.

Qodobka 954aad

Marka la sameeyo diiwaangelinta labada xusuus oo asalka ah, midkood ee lagu sheegay in diiwaangelinta ay dhammaatay, waa in loo celiyo deynlaha.

BAABKA III

DIIWAANNADA MAGUURTOOYINKA

MADAXA I

NOOCYADA DIIWAANNADA MAGUURTADA

Qodobka 955aad

Maxkamad kastoo rafcaan oo ku taal dalka Jamhuuriyadda waa in laga sameeyo xafiiska diiwaannada maguurtooyinka, si loogu diiwaangeliyo tasarufaadka lagu sheegay buugga V ee Xeerkan iyo diiwaangelinta rahanka sida ay qorayaan qodobka [illegible] iyo kuwa ku xiga ee X. [illegible]ga.

Wasaaradda Caddaaladda ★ Ministry of Justice JSL ★ BAROBISA

Qodobka 956aad

Xafiiska waxaa la geynayaa Kaaliye hawshiisu tahay xafidaha buugagga diiwaannada maguurtooyinka, kana mas'uul ah keydinta iyo nidaaminta buugaggaas.

Qodobka 957aad

Diiwaannada maguurtada waxay ka kooban yihiin :

1. Diiwaan guud ee taxan (d'ordine);
2. Diiwaan u gaar ah diiwaangelinta;
3. Diiwaan u gaar ah qoraallada;

Diiwaanka guud ee taxan waa in lagu xusaa wax kastoo la cuskanayo ee loo keenay diiwaangelin ama qoridda rahanka ayadoo la sheegayo taariikhda, dhinacyada iyo xoolaha uu qoraalka (tiitolo) [illegible] iyo qoraal kasta wuxuu qaadanayaa lambarka [illegible]ah.

Diiwaanka u gaarka ah diiwaangelinta hab la mid ah waa in lagu [illegible] qoridda loo keenay diiwaangelinta.

Diiwaanka u gaarka ah qoridda waa in lagu xuso, qoridda, cusbooneysiinada iyo tirtiridda rahanka.

Qodobka 958aad

Diiwaanka guud iyo diiwaanka gaarka ah waa inuu xaashi kasta saxiixa Garsoore ka tirsan Maxkamadda Rafcaanka ee fadhigeeda xaruna ku leeyahay, xafiiska diiwaannada maguurtooyinka.

Diiwaannada waa iney u qornaadaan si is-raacsan, iyadoo aan loo dhexeysiin meelo bannaan. xariiqooyin ama ku darid, maalin kasta dhammaadkeeda diiwaannada waa in la xiraa, saxiixaana xafidaha, kani, haddii uusan u hogaansamin xeerarka ku saabsan qabashada iyo keydinta diiwaannada, haddii falkaasi uusan ahayn dembi aad u culus, waxaa lagu ciqaabi karaa ganaax ilaa 500 Sh. So.